14/03/2019

Ποια είναι τα θανάσιμα και ποια τα συγγνωστά αμαρτήματα

/ Γνώμες

Κάθε θανάσιμο αμάρτημα που διαπράττει ο ορθόδοξος χριστιανός, αν δεν θεραπευθεί με την πρέπουσα μετάνοια, γίνεται αιτία αιώνιου κολασμού του. Θανάσιμα αμαρτήματα για τον χριστιανό είναι η αίρεση, το σχίσμα, η βλασφημία, η εξωμοσία, η απόγνωση, η αυτοκτονία, η μοιχεία, κάθε παρά φύση σαρκική αμαρτία, η αιμομειξία, η μέθη, η ιεροσυλία, ο φόνος, η ληστεία και κάθε μεγάλη, σκληρή και απάνθρωπη αδικία. Απ' αυτές μόνο μία, η αυτοκτονία, δεν μπορεί να θεραπευθεί με τη μετάνοια.

Όλες, πάντως, θανατώνουν την ψυχή, καθιστώντας την ανίκανη να κληρονομήσει την αιώνια μακαριότητα, ως την κάθαρσή της με ειλικρινή μετάνοια. Και μια φορά μόνο να πέσει ο άνθρωπος σε κάποια θανάσιμη αμαρτία, πεθαίνει ψυχικά. *«Γιατί όποιος τηρήσει όλες τις διατάξεις του θείου νόμου και παραβεί μία, θεωρείται παραβάτης όλου του νόμου. Εκείνος, βλέπετε, που είπε «Μη μοιχεύσεις», είπε και «Μη φονεύσεις». Αν, λοιπόν, δεν μοιχεύσεις, αλλά φονεύσεις, είσαι παραβάτης του νόμου»*

(Ιακ. 2:10-11).

Όποιος αμάρτησε θανάσιμα, ας μην απελπίζεται. Ας καταφύγει στη θεραπευτική μετάνοια. Σ' αυτήν τον καλεί ως την τελευταία στιγμή της ζωής του ο Σωτήρας, που διακηρύσσει μέσ' από το ιερό Ευαγγέλιο: *«Εκείνος που πιστεύει σ' εμένα, και αν πεθάνει θα ζήσει»* (Ιω. 11:26).

Μεγάλη συμφορά είναι η παραμονή του ανθρώπου σε θανάσιμη αμαρτία, μεγάλη συμφορά είναι η μετατροπή της θανάσιμης αμαρτίας σε συνήθεια! Δεν υπάρχουν καλές πράξεις, που θα μπορούσαν να λυτρώσουν από τον Άδη μια ψυχή, αν αυτή, πριν χωριστεί από το σώμα, δεν καθαριστεί από κάθε θανάσιμο αμάρτημά της.

Πότε ένα αμάρτημα είναι συγγνωστό; Όταν κανείς, για παράδειγμα, παρασυρθεί λίγο από τη γαστριμαργία και φάει κάτι παραπάνω από το αναγκαίο, όταν παρασυρθεί λίγο από τη φιληδονία και κοιτάξει φευγαλέα κάποιο πρόσωπο με πονηρή επιθυμία ή δεχθεί αισχρή φαντασία, όταν προφέρει απρόσεκτα κάποιον ανώφελο λόγο, όταν πει ένα μικρό ψέμα ή κλέψει ένα ευτελές πράγμα ή καυχηθεί ή θυμώσει για μια στιγμή, όταν πικραθεί ή μνησικακήσει για λίγο εναντίον του πλησίον.

Για όλα αυτά εύκολα θα συγχωρηθεί ο άνθρωπος από τον φιλεύσπλαχνο Θεό, εφόσον την πτώση του, που οφείλεται στην ανθρώπινη αδυναμία, την ακολουθήσει συναίσθηση και μετάνοια. Το συγγνωστό αμάρτημα δεν στερεί από τον χριστιανό τη θεία χάρη, δεν θανατώνει την ψυχή του, όπως κάνει το θανάσιμο αμάρτημα. Και το συγγνωστό αμάρτημα, ωστόσο, είναι ψυχικά επιζήμιο, όταν δεν μετανοούμε γι' αυτό, αλλά, απεναντίας, το επαναλαμβάνουμε, βαραίνοντας συνεχώς τον ζυγό του.

Οι άγιοι πατέρες λένε ότι ο άνθρωπος πνίγεται έχοντας δεμένο στον λαιμό του είτε ένα βαρύ λιθάρι είτε ένα σακί με άμμο. Αυτό σημαίνει ότι στην άβυσσο του Άδη μπορεί να μας παρασύρει τόσο ένα μόνο θανάσιμο αμάρτημα όσο και το πλήθος των συσσωρευμένων συγγνωστών**.** Τι το υπερβολικά κακό έκανε ο πλούσιος της ευαγγελικής παραβολής (Λουκ. 16:19-31), απολαμβάνοντας τον πλούτο του; Η αιτία της καταστροφής του, όπως την παρουσιάζει το Ευαγγέλιο, δεν ήταν παρά η γεμάτη διασκεδάσεις ζωή του, που τον οδήγησε στην ολοκληρωτική λήθη της αρετής και της αιωνιότητας. Η διασκέδαση του έγινε πάθος, εμποδίζοντάς τον να αντιληφθεί ποια είναι η αληθινή ζωή.

«Πρέπει να προσέχουμε την ψυχή μας», συμβουλεύει ο όσιος Μακάριος ο Μέγας (Λόγος περί ελευθερίας νοός, 4), «και να αποτρέπουμε την επικοινωνία της με βέβηλους και πονηρούς λογισμούς. Γιατί, όπως ακριβώς το σώμα, όταν ενώνεται με άλλο σώμα, μολύνεται και γίνεται ακάθαρτο, έτσι και η ψυχή διαφθείρεται,

όταν ενώνεται με πονηρούς και μιαρούς λογισμούς, συμφωνώντας μάλιστα μ' αυτούς. Κι αυτό συμβαίνει όχι μόνο με τους πονηρούς αλλά και με τους άλλους κακούς λογισμούς, όπως, για παράδειγμα, τους λογισμούς απιστίας, δόλου, κενοδοξίας, οργής, φθόνου και φιλονικίας. Στην απόρριψη όλων αυτών των λογισμών καλούμαστε με την αποστολική προτροπή: *«Ας καθαρίσουμε τον εαυτό μας από καθετί που μολύνει το σώμα και την ψυχή»* (Β' Κορ. 7:1)».

(*Από το βιβλίο: Αγίου Ιγνατίου Μπριαντσανίνωφ, Επισκόπου Καυκάσου και Μαύρης Θάλασσας, Έργα 5. Λόγος για τα πνεύματα – λόγος για τον θάνατο (αποσπάσματα). Ιερά Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 2014*)